

ՆԱՆՈՒՆ ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱԳԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱԳԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՆՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ Ը

2012 ԹՎԱԿԱՆԻ ՓԵՏՐՎԱՐԻ 24-ԻՆ ՍՏՈՐԱԳՐՎԱԾ՝ ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱԳԵՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՅՄԱՆ ԵՎ ԶԱՐԳԱՅՄԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԿԻ ՄԻՋԵՎ «ՆԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԶՐԱՄԱՏԱԿԱՐԱՐՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ» ՓՈԽԱՌՈՒԹՅԱՆ ՆԱՄԱԶԱՅՆԱԳՐՈՒՄ ԱՄՐԱԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ՝ ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱԳԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՆՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ ՆԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱՐՅԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ

Քաղ. Երևան

13 մարտի 2012թ.

Նայասպանի Նանրապետության սահմանադրական դատարանը՝ կազմով. Գ. Նարոթյունյանի (նախագահող), Կ. Բալայանի, Ֆ. Թոխյանի, Մ. Թովուզյանի, Ա. Խաչատրյանի, Վ. Նովհաննիսյանի, Ն. Նազարյանի (զեկուցող), Ա. Պետրոսյանի, Վ. Պողոսյանի,

մասնակցությամբ՝ Նանրապետության Նախագահի պաշտոնական ներկայացուցիչ՝ ՆՆ Կարաձքային կառավարման նախարարության ջրային տնտեսության պետական կոմիտեի նախագահ Ա. Անդրեասյանի,

համաձայն Նայասպանի Նանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կետի, 101-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի, «Սահմանադրական դատարանի մասին» Նայասպանի Նանրապետության օրենքի 25, 38 եւ 72-րդ հոդվածների,

դռնբաց նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց «2012 թվականի փետրվարի 24-ին ստորագրված՝ Նայասպանի Նանրապետության եւ Վերակառուցման եւ զարգացման միջազգային բանկի միջեւ «Նամայնքային ջրամատակարարման ծրագիր» փոխառության համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունների՝ Նայասպանի Նանրապետության Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Գործի քննության առիթ է հանդիսացել Նանրապետության Նախագահի դիմումը սահմանադրական դատարան:

Ուսումնասիրելով գործով զեկուցողի գրավոր հաղորդումը, Նանրապետության Նախագահի ներկայացուցիչ՝ ՆՏ Կարաձքային կառավարման նախարարության ջրային տնտեսության պետական կոմիտեի նախագահ Ա. Անդրեասյանի գրավոր բացաբությունը, հեղազոտելով համաձայնագիրը եւ գործում առկա մյուս փաստաթղթերը, Նայաստանի Նանրապետության սահմանադրական դատարանը **Պ Ա Ր Զ Ե Ց**.

1. Նայաստանի Նանրապետության եւ Վերակառուցման եւ զարգացման միջազգային բանկի միջեւ «Նամայնքային ջրամատակարարման ծրագիր» փոխառության համաձայնագիրն ստորագրվել է 2012 թվականի փետրվարի 24-ին:

Նայաստանի Նանրապետության կառավարությունն իր՝ 2012թ. մարտի 1-ի թիվ 8 արձանագրային որոշմամբ հավանություն է տվել փոխառության համաձայնագրին:

Նամաձայնագրի բաղկացուցիչ մասերն են թվով 3 լրացումները, ինչպես նաեւ մեկ հավելված, որոնցում համապատասխանաբար ներկայացված են փոխառության միջոցների հաշվին իրականացվելիք ծրագրի նկարագրությունը (այսուհետ՝ Ծրագիր), դրա իրականացումը, փոխառության հիմնական գումարի մարման ժամանակացույցը, ինչպես նաեւ համաձայնագրում օգտագործված սահմանումները:

Նամաձայնագրի նպատակն է օժանդակել «Նայջրմուղկոյուդու» սպասարկման ընտրված տարածքներում ջրամատակարարման որակի եւ առկայության բարելավումը, մասնավորապես՝ Մասիս, Էջմիածին եւ Աշտարակ քաղաքների եւ դրանց հարեւանությամբ գտնվող բնակավայրերի ջրամատակարարման ցանցերի վերականգնման աշխատանքների նախագծում եւ վերահսկողություն, առեւտրային կորուստների կրճատման նպատակով ջրաչափերի փոխարինում եւ ջրաչափերի խցիկների տեղադրում, պոմպակայանների եւ ջրամբարների ավտոմատացում եւ այլն (համաձայնագրի 1-ին լրացում):

Վերոհիշյալ նպատակներով Վերակառուցման եւ զարգացման միջազգային բանկը (այսուհետ՝ Բանկ) Նայաստանի Նանրապետությանն է (այսուհետ՝ Փոխառու) տրամադրում տասնհինգ միլիոն դոլար գումար, որը կարող է ժամանակ առ ժամանակ փոխարկվել արժույթի՝ համաձայնագրի 2.07-րդ բաժնի դրույթների համաձայն: Փոխառության միջոցների առհանման կարգը նախատեսված է համաձայնագրի 2-րդ լրացման 4-րդ բաժնում:

Փոխառուի կողմից վճարման ենթակա սկզբնական վճարը հավասար է փոխառության գումարի մեկ քառորդ փոկոսին (0.25%):

Ըստ համաձայնագրի 2-րդ հոդվածի 2.04-րդ կետի՝ Փոխառուի կողմից փոկոսի յուրաքանչյուր ժամանակահատվածի համար վճարման ենթակա փոկոսը պետք է հավասար լինի փոխառության արժույթի համար սահմանված Կողմնորոշիչ դրույքաչափին՝ ավելացրած փոփոխական փարբերությունը (variable spread)՝ պայմանով, որ փոխառության ողջ գումարի կամ դրա մի մասի փոխարկման դեպքում Փոխառուի կողմից փոխարկման ժամանակահատվածում այդ գումարի համար վճարման ենթակա փոկոսը պետք է որոշվի «Վերակառուցման եւ զարգացման միջազգային բանկի փոխառությունների ընդհանուր պայմանների» (հաստատված՝ 2010թ. հուլիսի 21-ին) (այսուհետ՝ Ընդհանուր պայմաններ) դրույթների 4-րդ հոդվածի դրույթներին համապատասխան: Ընդ որում, եթե փոխառության առհանձնված մնացորդի որեւէ գումար ժամանակին չի վճարվում, ապա Փոխառուի կողմից վճարման ենթակա փոկոսը հաշվարկվում է Ընդհանուր պայմանների 3.02-րդ բաժնի «ե» կետում սահմանված կարգով:

Ըստ համաձայնագրի վերոհիշյալ հոդվածի 2.05-րդ եւ 2.06-րդ կետերի՝ վճարման ամսաթվերն են յուրաքանչյուր փարվա փետրվարի 1-ը եւ օգոստոսի 1-ը, իսկ փոխառության հիմնական գումարի մարումը պետք է իրականացվի համաձայնագրի 3-րդ լրացմամբ սահմանված ժամանակացույցին համապատասխան:

Նամաձայնագրի 2-րդ լրացման 1-ին բաժնի «Ա» մասի 3-րդ կետի «բ» ենթակետի, 4-րդ բաժնի «Ա» մասի աղյուսակի 1-ին կետի համաձայն համապատասխանաբար նախատեսվում է, որ Փոխառուն նախարեսի իր փարեկան բյուջեում Ծրագրի իրականացման գրասենյակի այն ֆինանսական պահանջները, որոնք հնարավոր չէ ապահովել այդ գրասենյակի հավաքագրած եկամուտներից, եւ, որ փոխառության միջոցներից կարող են ֆինանսավորվել ծրագրի 1-ին մասի շրջանակներում նախատեսվող ապրանքների, աշխատանքների, ոչ խորհրդարկական ծառայությունների, խորհրդարկական ծառայությունների եւ Ծրագրի գործառնական ծախսերի 83%-ը, այսինքն՝ Նայասրանի Նանրապետությունը պարտավորվում է համաֆինանսավորել վերոնշյալ ծախսերի 17%-ը:

Նայասրանի Նանրապետության ֆինանսների նախարարության՝ գործում առկա տեղեկանքի համաձայն Նայասրանի Նանրապետությունը համաձայնագրով սրանձնում է ֆինանսական այլ պարտավորություններ:

2. Համաձայնագրով Նայաստրանի Հանրապետությունն ստանձնում է նաև հետևյալ հիմնական պարտավորությունները.

- փոխառության հիմնական գումարի վճարումն իրականացնել համաձայնագրում ներկայացված մարման ժամանակացույցին համապատասխան,

- Ծրագիրն իրականացնել Ծրագրի իրականացման գրասենյակի միջոցով՝ «Վերակառուցման եւ զարգացման միջազգային Բանկի փոխառությունների ընդհանուր պայմանների» 5-րդ հոդվածի եւ համաձայնագրի հավելվածը կազմող Ծրագրի, ինչպես նաև համաձայնագրի 2-րդ հավելվածի դրույթներին համապատասխան,

- ապահովել, որպեսզի Ծրագրի իրականացման գրասենյակն իր գործառույթներն իրականացնի այնպես, որ պաշտպանված լինեն Բանկի եւ Փոխառուի շահերը, փրվեն բոլոր այն արտոնագրերն ու թույլտվությունները, որոնք անհրաժեշտ են կառավարման միջազգային կապալառուին՝ պայմանագրային գործունեություն իրականացնելու համար, ինչպես նաև, որպեսզի ջրամատակարարման եւ ջրահեռացման ծառայությունների սակագների չափի կամ կառուցվածքի բոլոր փոփոխություններն իրականացվեն պետական քաղաքականության եւ իրավական պահանջներին համապատասխան,

- կառավարման կապալառուի հետ փոխարեկան կտրվածքով ուսումնասիրել Ծրագրի իրականացման գրասենյակի ֆինանսական վիճակը, ներառյալ եկամուտներն ու ծախսերը նախորդող եւ հաջորդող կիսամյակների համար, նախապեսված ֆինանսական կարարողականը, անհրաժեշտ միջոցներ ձեռնարկել, ներառյալ ներպետական օրենսդրությամբ սահմանված կարգով սակագների բարձրացումը, ինչպես նաև հարկերի հավաքագրման բարելավումն ապահովելու նպատակով,

- փոխառության միջոցները հասանելի դարձնել Ծրագրի իրականացման գրասենյակի համար՝ այն պայմաններով, որոնք նախապեսված են Փոխառուի եւ Ծրագրի իրականացման գրասենյակի միջև կնքված օժանդակ համաձայնագրով (այսուհետ՝ Օժանդակ համաձայնագիր) եւ հաստատված՝ Բանկի կողմից,

- օժանդակ համաձայնագրով ստանձնած պարտավորություններն իրականացնել այնպես, որ պաշտպանվեն Փոխառուի եւ Բանկի շահերը, իրականացվեն փոխառության նպատակները, չփոխանցվի, չփոփոխվի կամ չեղյալ չհամարվի Օժանդակ համաձայնագիրը կամ դրա որևէ դրույթ,

- ապահովել, որ Ծրագիրն իրականացվի Նակակոռուպցիոն ուղեցույցի դրույթներին համապատասխան (համաձայնագրի 2-րդ լրացման 1-ին բաժնի մաս «Գ», համաձայնագրի հավելվածի 1-ին կետ),

- Ծրագրի բոլոր միջոցառումների նկատմամբ կիրառել Ծրագրի համար մշակված՝ «Շրջակա միջավայրի կառավարման շրջանակի» չափորոշիչները, քաղաքականությունը, ընթացակարգերն ու մեխանիզմները (համաձայնագրի հավելվածի 10-րդ կետ),

- ապահովել, որպեսզի ընտրված ներդրումները բավարարեն Ընդլայնված կառավարման պայմանագրում սահմանված չափորոշիչները (համաձայնագրի հավելվածի 8-րդ կետ),

- մոնիտորինգի (մշտադիտարկման) ենթարկել եւ գնահատել Ծրագրի առաջընթացը եւ պարբերաբար հաշվետվություններ՝ Ընդհանուր պայմանների 5.08-րդ բաժնի դրույթներին (համաձայնագրի հավելվածի 12-րդ կետ) համապատասխան եւ Բանկի համար ընդունելի ցուցանիշների հիման վրա,

- վարել կամ հանձնարարել վարել ֆինանսական կառավարման համակարգ՝ Ընդհանուր պայմանների 5.09-րդ բաժնի դրույթներին (համաձայնագրի հավելվածի 12-րդ կետ) համապատասխան,

- պարբերաբար եւ յուրաքանչյուր օրացուցային կիսամյակի ավարտից ոչ ուշ, քան քառասունհինգ օրվա ընթացքում Բանկ ներկայացնել միջանկյալ, աուդիտ չանցած ֆինանսական հաշվետվություններ՝ Բանկի պահանջները բավարարող ձեւով եւ բովանդակությամբ,

- աուդիտի (հաշվեքննության) ենթարկել ֆինանսական հաշվետվությունները՝ Ընդհանուր պայմանների 5.09-րդ բաժնի «բ» կետի դրույթների համաձայն,

- ապահովել, որ բացառությամբ Բանկի հետ համաձայնեցված դեպքերի, Ծրագրի իրականացման գրասենյակը չստանա պարտքեր, քանի դեռ այդ պարտքի գոյացմանն անմիջապես նախորդող ֆինանսական տարվա ընթացքում կամ վերջին տասներկու ամսվա ընթացքում Ծրագրի իրականացման գրասենյակի գույր եկամուտներն առնվազն 1,2 անգամ չեն գերազանցել ֆինանսական տարվա պարտքի սպասարկման համար պահանջվող առավելագույն գումարը՝ ներառյալ վերցվելիք պարտքերը (համաձայնագրի 2-րդ լրացման 2-րդ բաժնի մաս «Բ», 4-րդ կետ),

- Ծրագրի համար պահանջվող եւ փոխառության միջոցներից ֆինանսավորման ենթակա բոլոր ապրանքները, աշխատանքները եւ ոչ խորհրդարվական ծառայությունները գնել Գնումների ուղեցույցի (համաձայնագրի հավելվածի 15-րդ կետ) 1-ին բաժնում սահմանված կամ նշված պահանջների եւ համաձայնագրի 3-րդ բաժնի դրույթների համաձայն:

3. Նամաձայնագրի 5-րդ հոդվածում նախատեսված են համաձայնագրի ուժի մեջ մտնելու եւ դադարելու վավերապայմաններ: Նամաձայնագրի ուժի մեջ մտնելու վերջնաժամկետը համաձայնագրի ամսաթվին հաջորդող հարյուրքսաներորդ (120-րդ) օրն է:

4. Սահմանադրական դատարանը գտնում է, որ համաձայնագրով Նայասրանի Նանրապետության սրանձնած պարտավորությունները բխում են ՆՆ Սահմանադրությանը պետության առջև դրված սահմանադրաիրավական խնդիրներից:

5. Սահմանադրական դատարանը միաժամանակ նշում է, որ, համաձայն ՆՆ Նախագահի պաշտոնական ներկայացուցչի կողմից ներկայացված բացատրության՝ Նայասրանի Նանրապետության համայնքներում վերոհիշյալ բնագավառում իրականացվել են աշխատանքներ, որոնք միտված են եղել.

- ջրամատակարարման համակարգերի բարելավմանը, վերականգնմանը, նոր ջրագծերի կառուցմանը,

- ջրամատակարարման համակարգի շահագործման համար անհրաժեշտ սարքավորումներով վերագինմանը եւ էլեկտրաէներգիայի ծախսի կրճատմանը,

- խմելու ջրի նկատմամբ բնակչության աճող պահանջների բավարարմանը, ջրի օգտագործման հաշվառման կազմակերպմանը եւ ջրամատակարարման միջին տեսողության երկարացմանը,

- ջրամատակարարման համակարգի ֆինանսական վիճակի առողջացմանը եւ մասնավոր ներդրողների համար գրավիչ պայմանների ստեղծմանը եւ այլն:

Սահմանադրական դատարանն արձանագրում է, որ ջրամատակարարման եւ ջրահեռացման համակարգի բարելավման ծրագրի նախորդ փուլերում վարկային միջոցների օգտագործման արդյունավետության եւ նոր ֆինանսական պարտավորությունների սրանձնման նպատակահարմարությունը գնահատելիս՝ փոխառության սույն համաձայնագրի վավերացման փուլում անհրաժեշտ է արդեն իսկ սրանձնած պարտավորությունների (վերոհիշյալ աշխատանքների) կատարման արդյունավետության գնահատումը, որը, ՆՆ Սահմանադրության 77-րդ հոդվածին համապատասխան, ՆՆ Ազգային ժողովի իրավասության խնդիրն է:

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից եւ ղեկավարվելով Նայասրանի Նանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կետով, 102-րդ հոդվածի առաջին եւ չորրորդ մասերով, «Սահմանադրական դատարանի մասին» Նայասրանի Նանրապետության օրենքի 63, 64 եւ 72-րդ հոդվածներով, Նայասրանի Նանրապետության սահմանադրական դատարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Ց .**

1. 2012 թվականի փետրվարի 24-ին ստորագրված՝ Նայասրանի Նանրապետության եւ Վերակառուցման եւ զարգացման միջազգային բանկի միջեւ «Նամայնքային ջրամատակարարման ծրագիր» փոխառության համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունները համապարասխանում են Նայասրանի Նանրապետության Սահմանադրությանը:

2. Նայասրանի Նանրապետության Սահմանադրության 102-րդ հոդվածի երկրորդ մասի համաձայն սույն որոշումը վերջնական է եւ ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՆՈՂ

Գ. ՆԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

13 մարտի 2012 թվականի
ՍԴՈ- 1015